

Govor predsednika ZSČ dr. Alojza Šteinerja na slovesnosti ob dnevu državnosti v Laškem, 23. junija 2020

Lep pozdrav spoštovani zbrani, spoštovani gospod župan, cenjeni gostje, dragi prijatelji in pripadniki iz ZSČ in veteranskih organizacij.

Izražam zahvalo za povabilo, da spregovorim na tej slovesnosti kot predsednik Zveze slovenskih častnikov. Res je, da sem v Laškem že večkrat nastopal in na prireditvah ob dnevu državnosti, kot je današnja, imel že tri govore. Zaradi tega sem v zadregi, kako povedati kaj dobrega.

Ob letošnjem dnevu državnosti, ki je devetindvajseti po vrsti se je treba spomniti na pomembne ali celo prelomne dogodke izpred trideset let. Aprila leta 1990 smo imeli demokratične volitve, na podlagi volilnega rezultata je sredi maja prisegla nova vlada. Istočasno je potekal poskus razorožitve slovenske Teritorialne obrambe in odpor proti temu. Ta se je rezultiral v Manevrski strukturi narodne zaščite in z ustavnimi amandmaji sprejetimi 28. septembra omogočil, da so slovenske obrambne sile dokončno prišle le pod republiške avtoritete in vodenje. Nadaljevale so se priprave na obrambno-varnostnem področju s katerimi se je krepila tovrstna pripravljenost Slovenije, kar je tlakovalo pot plebiscitu decembra 1990. Izražena odločenost na plebiscitu je bila obveza za oblast in upanje za ljudi da bo novo boljše, bolj pošteno ter pravično. O omenjenih dogodkih imamo različne poglede in se pogosto kregamo, predvsem zaradi zaslugarstva. Iz tega izhajajo tudi spopadi za interpretacije, kot na primer glede razorožitve ali celo samorazorožitve Teritorialne obrambe Slovenije po eni strani oziroma poskusu razorožitve in upor proti temu, ker šestnajst občin orožja ni oddalo, po drugi strani. Paradoksi ali nasprotnosti so ob tem pogosto zanemarjajo, kako bi potem, ko nas je armada razorožila to isto armado v osamosvojitveni vojni lahko premagali z orožjem, če pa smo bili razoroženi.

Dan današnji ne govorimo veliko o tem, da so prej navedene aktivnosti pred tridesetimi leti potekale potem, ko smo z Ustavnimi amandmaji k slovenski ustavi iz leta 1974 že 8. marca 1990 iz naziva Socialistična Republika Slovenija izbrisana beseda socialistična. S to in drugimi spremembami, ki pa niso bile le simbolične, je izginilo tudi kaj dobrega, zlasti na področju socialne države. Leto kasneje so si v osamosvojitveni vojni, dan po tem, ko so 25. junija 1991 v parlamentu potrdili samostojnost, nasproti stale obrambne sile Republike Slovenije in Jugoslovanska ljudska armada, kot zvezna vojska Socialistične federativne republike Jugoslavije. Jasno je bilo, da smo bili razdvojeni, z aktom agresije - dokončno.

V bistvu se razcepljenosti nismo nikoli prav rešili. Nasprotno v njej smo ostali in jo prenesli ter v novi državi celo okrepili. Vsak ima svoje naše, kar naj v demokraciji ne bi bilo nič posebnega. Tako lahko jaz trdim, da sem za naše in moj sosed, ki ni pri nas je tudi, kot on reče za naše. Enotna sva si v tem, da sva za naše, četudi vsak za svoje. Če bi lahko cinično nadaljeval, potem je razumljivo, zakaj smo priča pragmatizmu, tudi pri prestopih in preobratih v politiki, ko zapustiš naše in si lahko ponovno naš, to je njihov, ki tudi pravijo, da so naši. Ta mantra o naših in malo manj, nas polni z neko posebno energijo, še posebej če to polariziramo po načelu obeh rok. Ko ne prihaja od zunaj, jo ustvarjamo od znotraj. In preživimo.

Slovenija ima dober izobraževalni sistem, ki na osnovnošolski ravni v teh dneh zaključuje posebno šolsko leto zaradi pandemije covid-19. Pri izraženi oceni imam v mislih javno šolstvo, ki je eno najboljših v Evropi. Lahko bi celo rekel, da je to naša srebrnina, čeprav se po prej povedanem vsi ne strinjajo s tem. In zato lahko zasledimo tudi prizadevanja, da bi tudi javni izobraževalni sistem razmontirali, tako kot smo že marsikaj. Mene skrbi spoznanje, da ni važno katere šole imaš in kaj znaš, ampak je pomembno, če si ali nisi naš.

Spoštovani!

Ob obletnicah si vedno znova zastavljamo vprašanja o tem, za katere spremembe je šlo, zakaj smo se borili, ali smo dosegli pričakovanja. Pred tremi desetletji smo se odločali in delali korake v smeri, da zapustimo takratno tako imenovano totalitarno državo. Danes ugotavljamo, da se nismo otresli vseh totalitarizmov. V preteklosti smo se borili proti nacizmu in fašizmu, bili pred 75 leti med tistimi, ki so ga premagali, vendar se kot kažejo zadnja dogajanja, nismo otresli nekaterih fašističnih prijemov, pri manipulacijah z ljudmi ali pri utrjevanju oziroma ohranjanju oblasti. Ko to počno nekdanji osamosvojitelji, sami sebe postavljajo v vrsto, da bodo končali na odlagališču zgodovine.

Veteranom vojne za Slovenijo, veteranom Policijskega veteranskega društva Sever in članom iz Območnega združenja slovenskih častnikov ter iz drugih domoljubnih in veteranskih organizacij, se zahvaljujem za prizadevnost pri ohranjanju domoljubja in zgodovinskega spomina ter vrednot, ki so nas vodile, ko smo vzpostavljali državo, ki jo imamo.

Zahvaljujem se organizatorjem za pripravo današnje slovesnosti in izražam čestitke ob letošnjem dnevu državnosti.

Naj živi Slovenija in naj ostanejo zdravi njeni dobri ljudje.